

PROTOKOL I
O OPREDELITVI POJMA "IZDELKI S POREKLOM" IN NAČINIH UPRAVNEGA SODELOVANJA

KAZALO

NASLOV I: Splošne določbe

ČLENI

1. Opredelitev pojmov

NASLOV II: Opredelitev pojma "izdelki s poreklom"

ČLENI

2. Splošne zahteve
3. Kumulacija v pogodbenici ES
4. Kumulacija v državah CARIFORUMA
5. Kumulacija s sosednjimi državami v razvoju
6. V celoti pridobljeni izdelki
7. Zadoštno obdelani ali predelani izdelki
8. Značilnosti opravljene obdelave ali predelave
9. Enota kvalifikacije
10. Dodatki, rezervni deli in orodja
11. Garniture
12. Nevtralne sestavine

NASLOV III: Ozemeljske zahteve

ČLENI

13. Načelo teritorialnosti
14. Neposredni prevoz
15. Razstave

NASLOV IV: Dokazilo o poreklu

ČLENI

16. Splošne zahteve
17. Postopek za izdajo potrdila o gibanju blaga EUR 1
18. Naknadno izdano potrdilo o gibanju blaga EUR 1
19. Izdaja dvojnika potrdila o prometu blaga EUR 1
20. Izdaja potrdil o gibanju blaga EUR 1 na podlagi predhodno izdanega ali sestavljenega dokazila o poreklu
21. Pogoji za izjavo na računu
22. Pooblaščen izvoznik
23. Veljavnost dokazila o poreklu
24. Predložitev dokazila o poreklu
25. Uvoz po delih
26. Izjeme pri dokazilu o poreklu
27. Informativni postopek za kumulacijske namene
28. Dokazilne listine
29. Hramba dokazila o poreklu in dokazne dokumentacije
30. Razlike in oblikovne napake

NASLOV V: Dogovori o upravnem sodelovanju

ČLENI

31. Upravni pogoji za izdelke, za katere veljajo ugodnosti po Sporazumu
32. Uradno obvestilo o podatkih carinskim organom
33. Medsebojna pomoč
34. Preverjanje dokazila o poreklu
35. Preverjanje izjav dobaviteljev
36. Reševanje sporov
37. Kazni
38. Proste cone
39. Odstopanja

NASLOV VI: Ceuta in Melilla

ČLENI

40. Posebni pogoji

NASLOV VII: Končne določbe

ČLENI

- 41. Sprememba protokola
- 42. Naloge posebnega odbora za carinsko sodelovanje in spodbujanje trgovine
- 43. Pregled
- 44. Priloge

PRILOGE

PRILOGA I k Protokolu I:	Uvodne opombe k seznamu v Prilogi II
PRILOGA II k Protokolu I:	Seznam obdelav ali predelav, ki jih je treba opraviti na materialih brez porekla, da proizvedeni izdelek lahko dobi status blaga s poreklom
PRILOGA III k Protokolu I:	Obrazec za potrdilo o gibanju blaga
PRILOGA IV k Protokolu I:	Izjava na računu
PRILOGA V A k Protokolu I:	Izjava dobavitelja za izdelke s statusom preferencialnega porekla
PRILOGA V B k Protokolu I:	Izjava dobavitelja za izdelke, ki nimajo statusa preferencialnega porekla
PRILOGA VI k Protokolu I:	Potrdilo o informacijah
PRILOGA VII k Protokolu I:	Obrazec za zahtevek za odstopanje
PRILOGA VIII k Protokolu I:	Sosednje države v razvoju
PRILOGA IX k Protokolu I:	Čezmorske države in ozemlja
PRILOGA X k Protokolu I:	Izdelki, za katere določbe o kumulaciji iz člena 2(3) in člena 4 veljajo po 1. oktobru 2015 in za katere se določbe člena 5 ne uporabljajo
PRILOGA XI k Protokolu I:	Druge države AKP
PRILOGA XII k Protokolu I:	Izdelki s poreklom iz Južne Afrike, izključeni iz kumulacije iz člena 4
PRILOGA XIII k Protokolu I:	Izdelki s poreklom iz Južne Afrike, za katere se določbe člena 4 uporabljajo po 31. decembru 2009

NASLOV I
SPLOŠNE DOLOČBEČLEN 1
Opredelitev pojmov

Za namene tega protokola:

- (a) "izdelava" pomeni katero koli vrsto obdelave ali predelave, vključno s sestavljanjem ali posebnimi postopki;
- (b) "material" pomeni vsako sestavino, surovino, sestavni del ali del, ki se uporablja pri izdelavi izdelka;
- (c) "izdelek" pomeni izdelek, ki se izdeluje, tudi če je namenjen poznejši uporabi pri drugem postopku izdelave;
- (d) "blago" pomeni materiale in izdelke;
- (e) "carinska vrednost" pomeni vrednost, določeno v skladu s Sporazumom iz leta 1994 o izvajanju člena VII Splošnega sporazuma o carinah in trgovini (Sporazum STO o carinski vrednosti);
- (f) "cena franko tovarna" pomeni ceno, ki se za izdelek franko tovarna plača proizvajalcu, pri katerem se opravi zadnja obdelava ali predelava, če cena vključuje vrednost vseh uporabljenih materialov, zmanjšano za vse notranje dajatve, ki se ali se lahko povrnejo pri izvozu pridobljenega izdelka;
- (g) "vrednost materialov" pomeni carinsko vrednost pri uvozu uporabljenih materialov brez porekla ali, če ta ni znana in se ne da ugotoviti, prvo preverljivo ceno, plačano za materiale na zadevnem ozemlju;
- (h) "vrednost materialov s poreklom" pomeni vrednost teh materialov, kakor so opredeljeni v točki (g), ki se smiselno uporablja;
- (i) "dodana vrednost" pomeni ceno izdelka franko tovarna, zmanjšano za carinsko vrednost materialov iz tretjih držav, uvoženih v pogodbenico ES, države CARIFORUMA ali čezmorske države in ozemlja (ČDO);
- (j) "poglavja" in "tarifne številke" pomenijo poglavja in štirimestne tarifne številke, uporabljene v nomenklaturi, ki sestavljajo harmonizirani sistem poimenovanj in šifrskih oznak blaga, ki je v tem protokolu naveden kot "harmonizirani sistem" ali "HS";
- (k) "uvrščen" se nanaša na uvrstitev izdelka ali materiala pod določeno tarifno številko;
- (l) "pošiljka" pomeni izdelke, ki jih posamezni uvoznik istočasno pošlje posameznemu prejemniku ali izdelke, ki so zajeti v enotni prevoznici listini o prevozu od izvoznika do prejemnika, ali, če takšne listine ni, v enotnem računu;
- (m) "ozemlje" vključuje teritorialno morje;
- (n) "ČDO" pomeni čezmorske države in ozemlja, kot so opredeljeni v Prilogi IX;
- (o) "druge države AKP" pomeni države iz Priloge XI.

NASLOV II
OPREDELITEV POJMA "IZDELKI S POREKLOM"ČLEN 2
Splošne zahteve

1. Za namene Sporazuma o gospodarskem partnerstvu CARIFORUM-ES, v nadaljnjem besedilu "Sporazum", se naslednji izdelki štejejo za izdelke s poreklom iz pogodbenice ES:

- (a) izdelki, ki so v celoti pridobljeni v pogodbenici ES v smislu člena 6 tega protokola;
- (b) izdelki, pridobljeni v pogodbenici ES, ki vsebujejo materiale, ki niso v celoti pridobljeni v Skupnosti, pod pogojem, da so takšni materiali dovolj obdelani ali predelani v pogodbenici ES v smislu člena 7.

2. Za namene Sporazuma se za izdelke s poreklom iz držav CARIFORUMA štejejo:

- (a) izdelki, ki so v celoti pridobljeni v državah CARIFORUMA v smislu člena 6 tega protokola;
- (b) izdelki, pridobljeni v državah CARIFORUM, ki vsebujejo materiale, ki niso v celoti pridobljeni v navedenih državah, pod pogojem, da so takšni materiali dovolj obdelani ali predelani v navedeni državi CARIFORUMA v smislu člena 7.

3. Za namene izvajanja odstavka 2 se ozemlja držav CARIFORUMA štejejo za eno.

Izdelki s poreklom, narejeni iz materialov, v celoti pridobljenih ali dovolj obdelanih ali predelanih v dveh ali več državah CARIFORUMA, se štejejo za izdelke s poreklom iz držav CARIFORUMA, kjer je bila opravljena zadnja obdelava ali predelava, pod pogojem, da je ta obdelava ali predelava obširnejša od tiste iz člena 8 tega protokola.

4. Za izdelke iz Priloge X in izdelke iz tarifne številke 1006 se določbe odstavka 3 uporabljajo po 1. oktobru 2015 oziroma 1. januarju 2010.

ČLEN 3
Kumulacija v pogodbenici ES

1. Za namene člena 2(1) se materiali s poreklom iz držav CARIFORUMA, ČDO ali drugih držav AKP štejejo kot materiali s poreklom iz pogodbenice ES, če so vključeni v tam pridobljen izdelek. Ni potrebno, da so taki materiali zadosti obdelani ali predelani, pod pogojem, da so bili obdelani ali predelani bolj, kakor določa člen 8.

2. Za namene člena 2(1) se obdelava in predelava, izvedeni v državah CARIFORUMA, ČDO ali drugih državah AKP, štejeta za izvedeni v pogodbenici ES, kadar so materiali nadalje obdelani ali predelani v pogodbenici ES bolj, kakor določa člen 8.

3. Kumulacija iz odstavkov 1 in 2 tega člena se lahko uporabi le v zvezi s ČDO in drugimi državami AKP, pod pogojem, da:

- (a) so države, ki so vključene v pridobitev statusa izdelka s poreklom, in namembna država sklenile sporazum o upravnem sodelovanju, ki zagotavlja pravilno izvajanje tega člena;
- (b) so materiali in izdelki pridobili status izdelkov s poreklom na podlagi pravil o poreklu, ki so enaka pravilom o poreklu iz tega protokola;
- (c) pogodbenica ES prek Komisije Evropskih skupnosti državam CARIFORUMA zagotovi podrobne podatke o sporazumih o upravnem sodelovanju z drugimi državami ali ozemlji iz tega člena. Komisija v Uradnem listu Evropske unije (serija C) in države CARIFORUMA v skladu s svojimi postopki objavijo datum, ko se lahko uporablja kumulacija iz tega člena z državami ali ozemlji, navedenimi v tem členu, ki izpolnjujejo potrebne zahteve.

ČLEN 4

Kumulacija v državah CARIFORUMA

1. Za namene člena 2(2) se materiali s poreklom iz pogodbenice ES, ČDO ali drugih držav AKP štejejo kot materiali s poreklom iz držav CARIFORUMA, če so vključeni v tam pridobljen izdelek. Ni potrebno, da so taki materiali zadosti obdelani ali predelani, pod pogojem, da so bili obdelani ali predelani bolj, kakor določa člen 8.

2. Za namene člena 2(2) se obdelava in predelava, izvedeni v pogodbenici ES, ČDO ali drugih državah AKP, štejeta za izvedeni v državah CARIFORUMA, kadar so materiali nadalje obdelani ali predelani v državah CARIFORUMA bolj, kakor določa člen 8.

3. Kumulacija iz odstavkov 1 in 2 tega člena se lahko uporabi le v zvezi s ČDO in drugimi državami AKP, pod pogojem, da:

(a) so države, ki so vključene v pridobitev statusa izdelka s poreklom, in namembna država sklenile sporazum o upravnem sodelovanju, ki zagotavlja pravilno izvajanje tega člena;

(b) so materiali in izdelki pridobili status izdelkov s poreklom na podlagi pravil o poreklu, ki so enaka pravilom o poreklu iz tega protokola;

(c) države CARIFORUMA prek Komisije Evropskih skupnosti pogodbenici ES zagotovijo podrobne podatke o sporazumih o upravnem sodelovanju z drugimi državami ali ozemlji iz tega člena. Komisija v *Uradnem listu Evropske unije* (serija C) in države CARIFORUMA v skladu s svojimi postopki objavijo datum, ko se lahko uporablja kumulacija iz tega člena z državami ali ozemlji, navedenimi v tem členu, ki izpolnjujejo potrebne zahteve.

4. Ne glede na odstavke 1 do 3 se določbe tega člena v zvezi z izdelki iz Priloge X in izdelki iz tarifne številke 1006 uporabljajo po 1. oktobru 2015 oziroma 1. januarja 2010, in le, kadar so materiali, uporabljeni pri izdelavi takšnih izdelkov, materiali s poreklom ali se obdelava ali predelava izvede v drugih državah AKP.

5. Ta člen se ne uporablja za izdelke s poreklom iz Južne Afrike iz Priloge XII. Kumulacija iz tega člena se za izdelke s poreklom iz Južne Afrike iz Priloge XIII uporablja po 31. decembru 2009.

ČLEN 5

Kumulacija s sosednjimi državami v razvoju

1. Na zahtevek držav CARIFORUMA se materiali s poreklom iz sosednje države v razvoju iz Priloge VIII štejejo za materiale s poreklom iz države CARIFORUMA, kadar so vključeni v tam pridobljen izdelek.

2. Zahtevki se naslovijo na posebni odbor za carinsko sodelovanje in spodbujanje trgovine v skladu s členom 42.

3. Ni treba, da so taki materiali zadosti obdelani ali predelani, pod pogojem, da:

(a) je obdelava ali predelava, izvedena v državi CARIFORUMA, obširnejša od postopkov iz člena 8;

(b) so države CARIFORUMA, pogodbenica ES in sosednje države v razvoju sklenile sporazum o primernem upravnem sodelovanju za zagotovitev pravilnega izvajanja tega odstavka.

4. Pogodbenice posebnemu odboru za carinsko sodelovanje in spodbujanje trgovine sporočijo izdelke, za katere se določbe tega člena ne uporabljajo.

5. Za namene določanja, ali izdelki izvirajo iz sosednje države v razvoju, kot je določeno v Prilogi VIII, se uporabljajo določbe tega protokola.

ČLEN 6

V celoti pridobljeni izdelki

1. Za v celoti pridobljene izdelke na ozemlju držav CARIFORUMA ali na ozemlju pogodbenice ES se štejejo:

(a) mineralni izdelki, pridobljeni iz tal ali morskega dna;

(b) tam pridelano sadje in zelenjava;

(c) tam rojene in vzrejene žive živali;

(d) izdelki iz živih, tam vzrejenih živali;

(e) (i) izdelki, tam pridobljeni z lovom ali ribolovom;

(ii) akvakulturni izdelki, vključno z marikulturo, kjer je riba gojena;

(f) izdelki morskega ribolova in drugi izdelki iz morja, pridobljeni zunaj teritorialnega morja pogodbenice ES ali države CARIFORUMA z njunimi plovili;

(g) izdelki, izdelani na njunih ladjah za predelavo izključno iz izdelkov, navedenih v (f);

(h) tam zbrano rabljeno blago, primerno samo za ponovno pridobivanje surovin, vključno z rabljenimi pnevmatikami, primerne samo za protektiranje ali za uporabo kot odpadni material;

(i) odpadki in ostanki tam izvedenih postopkov izdelave;

(j) izdelki, pridobljeni iz morskega dna ali podtalja zunaj njihovih ozemeljskih voda, pod pogojem, da imajo izključne pravice do izkoriščanja morskega dna ali podtalja;

(k) blago, tam izdelano izključno iz izdelkov, navedenih v (a) do (j).

2. Izraza "njuna plovila" in "njune ladje za predelavo" v odstavkih 1(f) in (g) se uporabljata samo za plovila in ladje za predelavo:

(a) ki so registrirane v državi članici Evropske unije ali državi CARIFORUMA;

(b) ki plujejo pod zastavo države članice Evropske unije ali države CARIFORUMA;

(c) ki izpolnjujejo enega izmed naslednjih pogojev:

(i) so v najmanj 50-odstotni lasti državljanov države članice Evropske unije ali države CARIFORUMA; ali

(ii) so v lasti podjetij,

– ki imajo sedež ali glavni kraj poslovanja v državi članici Evropske unije ali državi CARIFORUMA; in

– so v najmanj 50-odstotni lasti države članice Evropske unije ali države CARIFORUMA, javnih subjektov ali državljanov navedene države.

3. Ne glede na določbe odstavka 2 pogodbenica ES privoli, da se na zahtevo države CARIFORUMA plovila, ki ga zakupijo ali najamejo gospodarski subjekti takšne države CARIFORUMA, obravnavajo kot "njihova plovila" za izvajanje ribolovnih dejavnosti v njeni izključni ekonomski coni, če je posebni odbor za upravno sodelovanje in spodbujanje trgovine sprejel zakupno ali najemno pogodbo, za katero imajo gospodarski subjekti pogodbenice ES pravico do prve zavrnitve, kot pogodbo, ki zagotavlja ustrezne priložnosti za razvoj ribolovnih zmogljivosti države prosilke CARIFORUMA in na zadevno državo CARIFORUMA zlasti prenaša odgovornost za navtično in komercialno upravljanje zakupljenih ali najetih plovil.

ČLEN 7

Zadostno obdelani ali predelani izdelki

1. Za namene člena 2 se izdelki, ki niso v celoti pridobljeni, štejejo kot zadostno obdelani ali predelani, kadar so izpolnjeni pogoji iz seznama v Prilogi II.

2. V pogojih iz odstavka 1 so za vse izdelke, za katere velja Sporazum, navedeni postopki obdelave ali predelave, ki jih je treba izvesti na materialih brez porekla, ki se uporabljajo pri izdelavi izdelka, ti pogoji pa se uporabljajo samo v zvezi s takimi materiali. Če se izdelek, ki je pridobil status izdelka s poreklom z izpolnitvijo pogojev s seznama, uporablja pri izdelavi drugega izdelka, se pogoji, ki se uporabljajo za izdelek, v katerega je ta vključen, zanj ne uporabljajo, materiali brez porekla, ki so bili morda uporabljeni pri njegovi izdelavi, pa se ne upoštevajo.

3. Ne glede na odstavek 1 se materiali brez porekla, ki se v skladu s pogoji s seznama iz Priloge II za ne smejo uporabljati pri izdelavi zadevnega izdelka, kljub temu lahko uporabijo, pod pogojem, da:

- (a) njihova skupna vrednost ne presega 15 odstotkov cene izdelka franko tovarna;
- (b) z uporabo tega odstavka ni presežen kateri od odstotkov, ki so na seznamu navedeni kot zgornja vrednost materialov brez porekla.

4. Odstavki 1 do 3 se uporabljajo, če v členu 8 ni predvideno drugače.

ČLEN 8

Nezadostni postopki obdelave ali predelave

1. Brez poseganja v odstavek 2 naslednji postopki veljajo kot nezadostna obdelava ali predelava, da bi izdelki pridobili status izdelkov s poreklom ne glede na to, ali so zahteve člena 7 izpolnjene ali ne:

- (a) postopki, ki zagotavljajo ohranitev izdelkov v dobrem stanju med prevozom in skladiščenjem;
- (b) razstavljanje in sestavljanje pošilk;
- (c) pranje, čiščenje; odstranjevanje prahu, oksidov, olja, barve ali drugih snovi za prekrivanje;
- (d) likanje tekstila;
- (e) postopki barvanja in loščenja;
- (f) luščenje, delno ali popolno beljenje, poliranje in glaziranje žit in riža;
- (g) postopki barvanja sladkorja ali oblikovanja sladkornih kock; delno ali popolno mletje kristalnega sladkorja;¹
- (h) lupljenje, razkoščičevanje in luščenje sadja, oreščkov in zelenjave;
- (i) ostrenje, preprosto brušenje ali preprosto rezanje;
- (j) sejanje, prebiranje, sortiranje, razvrščanje v skupine, razvrščanje po stopnjah, usklajevanje (vključno s sestavljanjem garnitur izdelkov);
- (k) preprosto pakiranje v steklenice, pločevinke, čutare, vrečke, zaboje, škatle, pritrdjevanje na lepenko ali deske in vsi drugi preprosti postopki pakiranja;
- (l) pritrdjevanje ali tiskanje oznak, nalepk, logotipov in drugih podobnih znakov za razlikovanje na izdelke in njihovo embalažo;
- (m) preprosto mešanje izdelkov, različnih vrst ali ne; mešanje sladkorja s katerim koli drugim materialom²;
- (n) enostavno sestavljanje delov izdelkov v popoln izdelek ali razstavljanje izdelkov na dele;
- (o) kombinacija dveh ali več postopkov, opisanih v točkah (a) do (n);
- (p) zakol živali.

2. Pri ugotavljanju, ali se obdelava ali predelava, izvedena na posameznem izdelku, šteje za nezadostno v smislu odstavka 1, se skupno upoštevajo vsi postopki, izvedeni na zadevnem izdelku v pogodbenici ES ali državi CARIFORUMA.

ČLEN 9

Enota kvalifikacije

1. Enota kvalifikacije za uporabo določb tega protokola je posamezen izdelek, ki šteje za osnovno enoto pri uvrščanju ob uporabi nomenklature harmoniziranega sistema.

Zato velja naslednje:

(a) kadar je izdelek, ki ga sestavlja skupina izdelkov ali je sestavljen iz izdelkov, po pogojih harmoniziranega sistema uvrščen pod eno tarifno številko, potem celota predstavlja enoto kvalifikacije;

(b) kadar je pošiljka sestavljena iz več enakih izdelkov, ki se uvrščajo pod isto tarifno številko harmoniziranega sistema, je treba pri uporabi določb tega protokola vsak izdelek obravnavati posebej.

2. Kadar je embalaža po splošnem pravilu 5 harmoniziranega sistema pri uvrščanju vključena v izdelek, je vključena tudi pri določanju porekla.

ČLEN 10

Dodatki, rezervni deli in orodja

Dodatki, rezervni deli in orodja, poslani skupaj z delom opreme, stroja, naprave ali vozila, ki so del običajne opreme in so vključeni v njeno ceno ali pa niso posebej zaračunani, se štejejo za del zadevne opreme, stroja, naprave ali vozila.

ČLEN 11

Garniture

Garniture, opredeljene v splošnem pravilu 3 harmoniziranega sistema, se obravnavajo kot izdelki s poreklom, če so vsi sestavni deli izdelki s poreklom. Kljub temu se takrat, kadar je posamezna garnitura sestavljena iz izdelkov s poreklom in iz izdelkov brez porekla, šteje, da ima garnitura kot celota poreklo, če vrednost izdelkov brez porekla ne presega 15 odstotkov cene garniture franko tovarna.

¹ To se razume kot zmanjševanje velikosti sladkornih delcev zaradi drobljenja ali mletja.

² Za namene uporabe tega pododstavka in v zvezi s členom 7 (Zadostno obdelani ali predelani izdelki) se pogodbenice strinjajo, da iz odstavka 2 člena 8 izhaja, da uporaba enega ali več materialov, ki že imajo poreklo v državi izdelave, pomeni, da se je predelava, ki je obširnejša od "minimalnega postopka" že izvedla v navedeni državi izdelave.

ČLEN 12

Nevtralne sestavine

Da bi določili, ali ima izdelek status izdelka s poreklom, ni treba ugotavljati porekla za naslednje sestavine, ki bi lahko bile uporabljene pri njegovi izdelavi:

- (a) energija in gorivo;
- (b) naprave in oprema;
- (c) stroji in orodje;
- (d) blago, ki ni vključeno ali ni namenjeno za vključitev v končno sestavo izdelka.

NASLOV III

OZEMELJSKE ZAHTEVE

ČLEN 13

Načelo teritorialnosti

1. Pogoji za pridobitev statusa blaga s poreklom iz naslova II morajo biti izpolnjeni brez poseganja v državah CARIFORUMA ali pogodbenici ES, razen kot je določeno v členih 3, 4 in 5.

2. Če je blago s poreklom, izvoženo iz držav CARIFORUMA ali pogodbenice ES v drugo državo, vrnjeno, razen kot je določeno v členih 3, 4 in 5, se šteje kot blago brez porekla, razen če je carinskim organom mogoče zadovoljivo dokazati, da:

- (a) da je vrnjeno blago isto kot izvoženo blago; in
- (b) da na blagu v obdobju, v katerem se je nahajalo v navedeni državi, ali med izvozom, niso bili izvedeni nikakršni postopki, razen tistih, ki so potrebni, da se ohrani v dobrem stanju.

ČLEN 14

Neposredni prevoz

1. Preferencialna obravnava, predvidena po Sporazumu, se uporablja samo za izdelke, ki izpolnjujejo zahteve iz tega protokola in se prevažajo neposredno med ozemlji držav CARIFORUMA in pogodbenice ES brez vstopa na katero koli drugo ozemlje. Vendar se izdelki, ki sestavljajo eno samo pošiljko, lahko prevažajo prek drugih ozemelj, če do tega pride s pretovarjanjem ali začasnim skladiščenjem na takšnih ozemljih, pod pogojem, da je blago v državi tranzita ali skladiščenja ostalo pod nadzorom carinskih organov in da na njem niso bili izvedeni drugi postopki razen raztovarjanja, ponovnega natovarjanja ali kakršni koli postopki za ohranitev blaga v dobrem stanju.

Skozi cevovod se lahko izdelki s poreklom prevažajo prek ozemelj, ki niso ozemlja držav CARIFORUMA, pogodbenice ES ali ČDO.

2. Kot dokazilo, da so izpolnjeni pogoji iz odstavka 1, je treba pristojnim carinskim organom države uvoznice predložiti:

- (a) enotno prevozno listino, ki zajema prevoz iz države izvoznice prek države tranzita, ali
- (b) potrdilo, ki ga izdajo carinski organi države tranzita in ki:
 - (i) vsebuje natančen opis izdelkov;
 - (ii) navaja datume raztovarjanja in ponovnega natovarjanja izdelkov ter, kjer je primerno, imena ladij ali drugih uporabljenih prevoznih sredstev in
 - (iii) potrjuje pogoje, pod katerimi so bili izdelki zadržani v državi tranzita; ali
- (c) če teh ni, katere koli dokumente, ki to dokazujejo.

ČLEN 15

Razstave

1. Za izdelke s poreklom, ki se pošiljajo iz države CARIFORUMA ali pogodbenice ES na razstavo v državo ali na ozemlje, ki nista navedena v členih 3, 4 in 5, in se po razstavi prodajo za uvoz v pogodbenico ES ali državo CARIFORUMA, veljajo pri uvozu ugodnosti po določbah Sporazuma, če se carinskim organom zadovoljivo dokaže, da:

(a) je izvoznik te izdelke odpremil iz države CARIFORUMA ali pogodbenice ES v državo, v kateri je razstava in jih je tam razstavljaj;

- (b) je ta izvoznik izdelke prodal ali drugače odstopil osebi v državi CARIFORUMA ali pogodbenici ES;
- (c) so bili izdelki med razstavo ali takoj zatem odpremljeni v enakem stanju, kot so bili poslani na razstavo; in
- (d) izdelki od tedaj, ko so bili odpremljeni na razstavo, niso bili uporabljeni za noben drug namen, razen za predstavitev na razstavi.

2. Dokazilo o poreklu mora biti izdano ali sestavljeno v skladu z določbami naslova IV in predloženo carinskim organom države uvoznice na običajen način. Na njem morata biti navedena naziv in naslov razstave. Po potrebi se lahko zahteva dodatno dokumentarno dokazilo o pogojih, pod katerimi so bili razstavljeni.

3. Odstavek 1 se uporablja za katero koli trgovsko, industrijsko, kmetijsko ali obrtno razstavo, sejem ali podobno javno prireditel ali prikaz, ki ni organiziran za zasebne namene v trgovinah ali poslovnih prostorih z namenom prodaje tujih izdelkov in med katerim so izdelki pod carinskim nadzorom.

NASLOV IV

DOKAZILO O POREKLU

ČLEN 16

Spolšne zahteve

1. Za izdelke s poreklom iz države CARIFORUMA ob uvozu v pogodbenico ES in za izdelke s poreklom iz pogodbenice ES ob uvozu v državo CARIFORUMA veljajo ugodnosti iz določb Sporazuma ob predložitvi:

(a) potrdila o gibanju blaga EUR.1, katerega vzorec je prikazan v Prilogi III; ali
(b) v primerih iz člena 21(1) izjave, v nadaljevanju "izjava na računu", ki jo izvoznik da na računu, dobavnici ali drugem trgovinskem dokumentu, ki zadevni izdelek opisuje dovolj natančno, da je mogoče ugotoviti njegovo istovetnost; besedilo izjave na računu je v Prilogi IV.

2. Ne glede na odstavek 1 se za izdelke s poreklom v smislu tega protokola v primerih iz člena 26 uporabljajo ugodnosti iz Sporazuma, ne da bi bilo treba predložiti kateri koli zgoraj navedeni dokument.

3. Za namene uporabe določb iz tega naslova izvozniki uporabljajo skupni jezik držav CARIFORUMA in pogodbenice ES.

ČLEN 17

Postopek za izdajo potrdil o gibanju blaga EUR.1

1. Potrdilo o gibanju blaga EUR.1 izdajo carinski organi države izvoznice na pisno zahtevek, ki ga predloži izvoznik ali na izvoznikovo odgovornost njegov pooblaščen zastopnik.

2. V ta namen izvoznik ali njegov pooblaščen zastopnik izpolni potrdilo o gibanju blaga EUR.1 in obrazec zahtevka, katerih vzorca sta v Prilogi III. Ta obrazca se izpolnita v skladu z določbami tega protokola. Če so napisani z roko, morajo biti izpolnjeni s črnilom in s tiskanimi črkami. Izdelki morajo biti opisani v za to predvidenem polju brez praznih vmesnih vrstic. Če polje ni v celoti izpolnjeno, je treba pod zadnjo vrstico opisa potegniti vodoravno črto in prečrtati prazen prostor pod njo.

3. Izvoznik, ki zaprosi za izdajo potrdila o gibanju blaga EUR.1, mora biti pripravljen, da na zahtevo carinskih organov države izvoznice, v kateri je bilo izdano potrdilo o gibanju blaga EUR.1, kadar koli predloži vse ustrezne dokumente, ki dokazujejo poreklo zadevnih izdelkov in izpolnjevanje drugih zahtev iz tega protokola.

4. Potrdilo o gibanju blaga EUR.1 izdajo carinski organi države članice Evropske unije ali države CARIFORUMA, če se zadevni izdelki lahko obravnavajo kot izdelki s poreklom iz pogodbenice ES ali države CARIFORUMA ali ene izmed drugih držav ali ozemelj iz členov 3, 4 in 5, ter izpolnjujejo druge zahteve iz tega protokola.

5. Carinski organi, ki izdajo potrdila, sprejmejo vse potrebne ukrepe za preverjanje porekla izdelkov in izpolnjevanje drugih zahtev tega protokola. V ta namen imajo pravico zahtevati katero koli dokazilo in opraviti kakršen koli pregled izvoznikove računalniške evidence ali kakršen koli drug pregled, ki se jim zdi potreben. Carinski organi, ki izdajajo potrdila, tudi zagotovijo, da je obrazec iz odstavka 2 pravilno izpolnjen. Zlasti morajo preveriti, ali je prostor, namenjen opisu izdelkov, izpolnjen tako, da izključuje vse možnosti goljufije.

6. Datum izdaje potrdila o gibanju blaga EUR.1 mora biti na potrdilu naveden v polju 11.

7. Potrdilo o gibanju blaga EUR.1 izdajo carinski organi in ga dajo izvozniku na razpolago takoj, ko je dejanski izvoz opravljen ali zagotovljen.

ČLEN 18

Naknadno izdana potrdila o gibanju blaga EUR.1

1. Ne glede na člen 17(7) se potrdilo o gibanju blaga EUR.1 izjemoma lahko izda tudi po izvozu izdelkov, na katere se nanaša, če:

(a) ni bilo izdano v času izvoza zaradi napak ali nenamernih opustitev ali posebnih okoliščin; ali

(b) se carinskim organom zadovoljivo dokaže, da je bilo potrdilo o prometu blaga EUR.1 izdano, vendar ob uvozu iz tehničnih razlogov ni bilo sprejeto.

2. Za izvajanje odstavka 1 mora izvoznik v zahtevku navesti kraj in datum izvoza izdelkov, na katere se potrdilo o gibanju blaga EUR.1 nanaša, in navesti razloge za svoj zahtevek.

3. Carinski organi lahko potrdilo o gibanju blaga EUR.1 izdajo naknadno samo po opravljenem preverjanju, če se podatki v izvoznikovi zahtevi ujemajo s podatki v ustreznem spisu.

4. Naknadno izdana potrdila o gibanju blaga EUR.1 morajo vsebovati naslednjo oznako v angleškem jeziku: "ISSUED RETROSPECTIVELY"

5. Oznaka iz odstavka 4 mora biti vpisana v polje "Opombe" na potrdilu o prometu blaga EUR.1.

ČLEN 19

Izdaja dvojnika potrdila o gibanju blaga EUR.1

1. Če je bilo potrdilo o gibanju blaga EUR.1 ukradeno, izgubljeno ali uničeno, lahko izvoznik carinske organe, ki so ga izdali, zaprosi za dvojnik, sestavljen na podlagi izvoznih dokumentov, ki jih imajo.

2. Na ta način izdani dvojnik mora biti označen z izrazom v angleškem jeziku: "DUPLICATE".

3. Zaznamek iz odstavka 2 se vpiše v polje "Opombe" na dvojniku potrdila o gibanju blaga EUR.1.

4. Dvojnik mora nositi datum izdaje prvotnega potrdila o gibanju blaga EUR.1 in začne veljati s tem dnem.

ČLEN 20

Izdaja potrdil o gibanju blaga EUR.1 na podlagi predhodno izdanega ali sestavljenega dokazila o poreklu

Kadar so izdelki s poreklom dani pod nadzor carinskega urada v državi CARIFORUMA ali pogodbenici ES, je za namen pošiljanja vseh ali nekaterih teh izdelkov drugam znotraj držav CARIFORUMA ali pogodbenice ES prvotno dokazilo o poreklu mogoče nadomestiti z enim ali več potrdili o prometu blaga EUR.1. Nadomestno potrdilo ali nadomestna potrdila o gibanju blaga EUR.1 izda carinski urad, pod nadzorom katerega so izdelki.

ČLEN 21

Pogoji za izjavo na računu

1. Izjavo na računu iz člena 16(1)(b) lahko da:

(a) pooblaščen izvoznik v smislu člena 22 ali

(b) kateri koli izvoznik za vsako pošiljko, ki jo sestavlja en ali več paketov, ki vsebujejo izdelke s poreklom, katerih skupna vrednost ne presega 6 000 EUR.

2. Izjavo na računu je mogoče dati, če se zadevni izdelki lahko štejejo za izdelke s poreklom iz držav CARIFORUMA ali pogodbenice ES in izpolnjujejo druge zahteve tega protokola.

3. Izvoznik, ki izpolni izjavo na računu, mora na zahtevo carinskih organov države izvoznice kadar koli dati na voljo vse ustrezne dokumente, ki potrjujejo poreklo zadevnih izdelkov in izpolnjevanje drugih zahtev tega protokola.

4. Izvoznik da izjavo na računu tako, da na račun, odpremnico ali drug uradni dokument natipka, vtisne z žigom ali natisne izjavo, katere besedilo je navedeno v Prilogi IV k temu protokolu, pri čemer uporabi eno izmed jezikovnih različic iz omenjene priloge, v skladu z določbami nacionalne zakonodaje države izvoznice. Če je izjava napisana z roko, mora biti napisana s črnilom in tiskanimi črkami.

5. Izjave na računu morajo imeti izvirni lastnoročni podpis izvoznika. Vendar se od pooblaščenega izvoznika v smislu člena 22 ne zahteva, da podpisuje take izjave pod pogojem, da carinskim organom države izvoznice da svoje pisno jamstvo, da sprejema polno odgovornost za vsako izjavo na računu, po kateri ga je možno identificirati, kot da jo je lastnoročno podpisal.

6. Izjavo na računu lahko da izvoznik ob izvozu izdelkov, na katere se nanaša, ali naknadno, pod pogojem, da je predložena v državi uvoza najpozneje v dveh letih po uvozu izdelkov, na katere se nanaša.

ČLEN 22

Pooblaščen izvoznik

1. Carinski organi države izvoznice lahko pooblastijo katerega koli izvoznika, ki pogosto pošilja izdelke po določbah o trgovinskem sodelovanju iz Sporazuma, da daje izjave na računu ne glede na vrednost izdelkov, na katere se nanaša. Izvoznik, ki prosi za tako pooblastilo, mora carinskim organom predložiti vsa zadovoljiva jamstva, potrebna za preverjanje porekla izdelkov ter izpolnjevanja drugih zahtev tega protokola.

2. Carinski organi lahko odobrijo status pooblaščenega izvoznika pod kakršnimi koli pogoji, za katere menijo, da so primerni.

3. Carinski organi pooblaščenemu izvozniku dodelijo številko carinskega pooblastila, ki se navede v izjavi na računu.

4. Carinski organi spremljajo, kako pooblaščen izvoznik uporablja svoja pooblastila.

5. Carinski organi lahko to pooblastilo kadar koli odvzamejo. To storijo, če pooblaščen izvoznik ne zagotavlja več jamstev iz odstavka 1, ne izpolnjuje pogojev iz odstavka 2 ali drugače nepravilno uporablja svoja pooblastila.

ČLEN 23

Veljavnost dokazila o poreklu

1. Dokazilo o poreklu velja deset mesecev od datuma izdaje v državi izvoznici in mora biti v navedenem roku predloženo carinskim organom države uvoznice.

2. Dokazila o poreklu, ki so carinskim organom države uvoznice predložena po poteku roka za predložitev iz odstavka 1, se lahko sprejmejo zaradi uporabe preferencialne obravnave, kadar jih zaradi izjemnih okoliščin ni bilo mogoče predložiti do določenega končnega datuma.

3. V drugih primerih predložitve z zamudo lahko carinski organi države uvoznice sprejmejo dokazila o poreklu, kadar so jim bili izdelki predloženi pred navedenim končnim datumom.

ČLEN 24

Predložitev dokazila o poreklu

Dokazila o poreklu se predložijo carinskim organom države uvoznice v skladu s postopki, ki se uporabljajo v navedeni državi. Navedeni organi lahko zahtevajo prevod dokazila o poreklu ter lahko zahtevajo tudi, da uvozno deklaracijo spremlja izjava, s katero uvoznik potrjuje, da izdelki izpolnjujejo potrebne pogoje za izvajanje Sporazuma.

ČLEN 25

Uvoz po delih

Kadar se na zahtevo uvoznika in pod pogoji, ki jih določijo carinski organi države uvoznice, razstavljeni ali nesestavljeni izdelki v smislu splošnega pravila 2(a) harmoniziranega sistema iz oddelkov XVI in XVII ali tarifnih števil 7308 in 9406 harmoniziranega sistema, uvažajo po delih, se carinskim organom ob uvozu prvega dela za take izdelke predloži eno samo dokazilo o poreklu.

ČLEN 26

Izjeme pri dokazilu o poreklu

1. Izdelki, ki jih osebe zasebnega prava pošljejo drugim osebam zasebnega prava kot majhne pakete ali ki so del osebne prtljage potnika, se sprejmejo kot izdelki po poreklu brez zahteve po predložitvi dokazila o poreklu, pod pogojem, da ti izdelki niso uvoženi po trgovski poti, da je dana izjava o izpolnjevanju pogojev iz tega protokola in da ni nobenega dvoma v resničnost take izjave. Če se izdelki pošiljajo po pošti, se izjava lahko napiše na carinsko deklaracijo CN22/CN23 ali na list papirja, ki se priloži navedenemu dokumentu.

2. Občasni uvoz, pri katerem gre le za izdelke za osebno uporabo prejemnikov ali potnikov ali njihovih družin, se ne šteje za uvoz v trgovinske namene, če je iz narave in količine izdelkov razvidno, da niso namenjeni za trgovanje.

3. Poleg tega skupna vrednost teh izdelkov ne sme presežati 500 EUR pri majhnih paketih ali 1 200 EUR pri izdelkih, ki so del osebne prtljage potnikov.

ČLEN 27

Informativni postopek za kumulacijske namene

1. Ob uporabi členov 2(3), 3(1) in 4(1) se za materiale iz države CARIFORUMA, pogodbenice ES ali druge države AKP ali ČDO status blaga po poreklu v skladu s tem protokolom dokazuje s potrdilom o gibanju blaga EUR.1 ali dobaviteljevo izjavo, vzorec katere je v Prilogi V A k temu protokolu in ki jo da izvoznik v državi ali pogodbenici ES, od koder so materiali.

2. Ob uporabi členov 2(3), 3(2) in 4(2) se obdelava ali predelava, izvedeno v državi CARIFORUMA, pogodbenici ES, drugih državah AKP ali ČDO, dokazuje z dobaviteljevo izjavo, vzorec katere je v Prilogi V A in Prilogi V B k temu protokolu in ki jo da izvoznik v državi ali pogodbenici ES, od koder so materiali.

3. Dobavitelj predloži ločeno izjavo dobavitelja za vsako pošiljko materiala na trgovski fakturi, povezani z navedeno odpremo, ali v prilogi k navedeni fakturi, ali na dobavnici, ali drugem trgovskem dokumentu, povezanem z navedeno odpremo, ki zadevne materiale opisuje dovolj natančno, da jih je mogoče prepoznati.

4. Dobaviteljeva izjava se lahko sestavi na vnaprej natisnjenem obrazcu.

5. Dobaviteljeve izjave na računu imajo izvirni lastnoročni podpis dobavitelja. Kadar pa sta račun in dobaviteljeva izjava sestavljena s pomočjo elektronske obdelave podatkov, dobaviteljeve izjave ni treba podpisati lastnoročno, pod pogojem, da lahko carinski organ v državi, v kateri je dobaviteljeva izjava sestavljena, zadovoljivo identificira odgovornega uslužbenca dobavnega podjetja. Navedeni carinski organi lahko določijo pogoje za izvajanje tega odstavka.

6. Dobaviteljeva izjava se predloži carinskemu organu v državi izvoznici, ki prejme zahtevek za izdajo potrdila o gibanju blaga EUR.1.

7. Dobavitelj, ki sestavi izjavo, mora biti pripravljen, da na zahtevo carinskih organov države, v kateri je bila izjava sestavljena, kadar koli predloži vse ustrezne dokumente, ki dokazujejo, da so informacije v tej izjavi točne.

8. Dobaviteljeve izjave in potrdila o informacijah, dane oziroma izdana pred datumom začetka veljavnosti tega protokola v skladu s členom 26 Protokola I k Sporazumu iz Cotonouja, veljajo še naprej.

ČLEN 28

Dokazilne listine

Dokumenti iz členov 17(3) in 21(3), ki se uporabljajo za dokazovanje, da se izdelki iz potrdila o gibanju blaga EUR.1 ali izjave na računu lahko štejejo za izdelke s poreklom iz države CARIFORUMA, pogodbenice ES ali ene izmed drugih držav ali ozemelj iz členov 3, 4 in 5 ter izpolnjujejo druge zahteve iz tega protokola, lahko zajemajo med drugim tudi naslednje:

(a) neposredno dokazilo o postopkih, ki jih izvoznik ali dobavitelj izvaja za pridobitev zadevnega blaga, kot je vsebovano na primer v njegovih poslovnih knjigah ali v njegovem notranjem knjigovodstvu;

(b) dokumente, ki dokazujejo, da imajo materiali status materialov s poreklom in ki so izdani ali sestavljeni v državi CARIFORUMA, pogodbenici ES ali eni od drugih držav ali ozemelj iz členov 3, 4 in 5, v kateri se ti dokumenti uporabljajo v skladu z nacionalno zakonodajo;

(c) dokumente, ki dokazujejo obdelavo ali predelavo materialov v državah CARIFORUMA, pogodbenici ES ali drugih državah ali ozemljih iz členov 3 in 4, izdani ali sestavljeni v državi CARIFORUMA, pogodbenici ES ali eni od drugih držav ali ozemelj iz členov 3 in 4, kadar se takšni dokumenti uporabljajo v skladu z nacionalno zakonodajo;

(d) potrdila o gibanju blaga EUR.1 ali izjave na računu, ki dokazujejo, da imajo uporabljeni materiali status materialov s poreklom, in ki so izdani ali sestavljeni v državah CARIFORUMA, pogodbenici ES ali eni od drugih držav iz členov 3, 4 in 5 ter v skladu s tem protokolom.

ČLEN 29

Hramba dokazila o poreklu in dokazne dokumentacije

1. Izvoznik, ki vlaga zahtevek za izdajo potrdila o gibanju blaga EUR.1, vsaj tri leta hrani dokumente iz člena 17(3).

2. Izvoznik, ki daje izjavo na računu, vsaj tri leta hrani kopije te izjave in dokumente iz člena 21(3).

3. Dobavitelj, ki sestavi dobaviteljevo izjavo, vsaj tri leta hrani kopije izjave in računa, dobavnice ali drugih trgovinskih dokumentov, ki jim je ta izjava priložena, ter dokumente iz člena 27(7).

4. Carinski organ države izvoznice, ki izda potrdilo o gibanju blaga EUR.1, vsaj tri leta hrani zahtevek iz člena 17(2).

5. Carinski organi države uvoznice vsaj tri leta hranijo potrdila o gibanju blaga EUR.1 in izjave na računih, ki so jim bile predložene.

ČLEN 30

Razlike in oblikovne napake

1. Če so med navedbami na dokazilu o poreklu in dokumentih, ki so bili predloženi carinskemu organu zaradi izvajanja uvoznih formalnosti za izdelke, ugotovljene manjše razlike, to še ne pomeni ničnosti in neveljavnosti navedenega dokazila, če se pravilno ugotovi, da ta dokument ustreza predloženim izdelkom.

2. Očitne oblikovne napake, kot so npr. tipkarske napake na dokazilu o poreklu, ne smejo biti razlog za zavrnitev, če te napake ne ustvarjajo dvomov o pravilnosti navedb v tem dokumentu.

NASLOV V

DOGOVORI O UPRAVNEM SODELOVANJU

ČLEN 31

Upravni pogoji za izdelke, za katere veljajo ugodnosti po Sporazumu

Za izdelke s poreklom v smislu tega protokola iz držav CARIFORUMA ali pogodbenice ES veljajo ugodnosti iz Sporazuma le pod pogojem, da so za izvajanje in izvrševanje pravil in postopkov iz tega protokola sprejeti potrebne ureditve, strukture in sistemi.

ČLEN 32

Uradno obvestilo o podatkih carinskim organom

1. Države CARIFORUMA in države članice Evropske unije si prek Komisije Evropskih skupnosti medsebojno izmenjajo naslove carinskih organov, odgovornih za izdajanje in preverjanje potrdil o gibanju blaga EUR.1 ter izjav na računu in izjav na računu ali izjav dobavitelja, ter vzorčne odtise žigov, ki jih uporabljajo njihovi carinski uradi pri izdajanju ter potrdil.

Potrdila o gibanju blaga EUR.1 in izjave na računu ali dobaviteljevih izjav se sprejemajo za uporabo preferencialnega obravnavanja od datuma, ko Komisija Evropskih skupnosti prejme informacije.

2. Države CARIFORUMA in države članice Evropske unije se prek Komisije Evropskih skupnosti nemudoma obvestijo, kadar pride do sprememb informacij iz odstavka 1.

ČLEN 33 Medsebojna pomoč

Za zagotovitev pravilne uporabe tega protokola si pogodbenica ES, države CARIFORUMA in druge države iz členov 3, 4 in 5 medsebojno pomagajo prek pristojnih carinskih uprav pri preverjanju verodostojnosti potrdil o gibanju blaga EUR.1, izjav na računu ali dobaviteljevih izjav ter pravilnosti informacij iz teh dokumentov.

Organi, ki se jih zaprosi za pomoč, zagotovijo ustrezne informacije glede pogojev, pod katerimi je bil izdelek izdelan, pri čemer zlasti navedejo pogoje, pod katerimi so bila v različnih zadevnih državah CARIFORUMA, državah članicah Evropske unije in drugih državah iz členov 3, 4 in 5 upoštevana pravila o poreklu.

ČLEN 34 Preverjanje dokazila o poreklu

1. Naknadno preverjanje dokazil o poreklu se izvaja preverjajo naključno ali na podlagi analize tveganja, kadar carinski organi države uvoznice upravičeno dvomijo o pristnosti takšnih dokumentov, statusu porekla zadevnih izdelkov ali izpolnjevanju drugih zahtev tega protokola.

2. Za namene izvajanja določb odstavka 1 carinski organ države uvoznice carinskemu organu države izvoznice vrne potrdilo o gibanju blaga EUR.1 in račun, če je bil predložen, izjavo na računu ali kopijo teh dokumentov, pri čemer po potrebi navede razloge za zahtevek za preverjanje. V podporo zahtevku za preverjanje se pošlje vsak pridobljen dokument ali informacija, ki kaže, da so informacije na dokazilu o poreklu napačne.

3. Preverjanje opravijo carinski organi države izvoznice. V ta namen imajo pravico zahtevati katero koli dokazilo in opraviti kakršen koli pregled izvoznikove računovodske evidence ali kakršen koli drug pregled, ki se jim zdi potreben.

4. Če se carinski organi države uvoznice odločijo, da bodo med čakanjem na izide preverjanja začasno prenehali priznavati preferencialno obravnavo izdelkov, se uvozniku ponudi sprostitev izdelkov, ob upoštevanju katerih koli previdnostnih ukrepov, ki se zdijo potrebni.

5. Carinski organi, ki so zahtevali preverjanje, se o izidih tega preverjanja obvestijo čim prej. Ti rezultati morajo jasno pokazati, ali so dokumenti pristni in ali se lahko šteje, da so zadevni izdelki izdelki s poreklom iz držav CARIFORUMA, pogodbenice ES ali ene izmed drugih držav iz členov 3, 4 in 5 ter da izpolnjujejo druge zahteve iz tega protokola.

6. Če v primerih upravičenega dvoma ni odgovora v desetih mesecih od datuma zahtevka za preverjanje ali če odgovor ne vsebuje dovolj informacij za določitev verodostojnosti obravnavanega dokumenta ali pravega porekla izdelkov, carinski organi, ki so zahtevali preverjanje, razen v izjemnih okoliščinah zavrnejo upravičenost za preferencialno obravnavo.

7. Kadar je videti, da postopek preverjanja ali kakršna koli druga informacija kaže na kršenje določb tega protokola, država uvoznica na lastno pobudo ali na zahtevo države uvoznice opravi ustrezne poizvedbe ali poskrbi za izvedbo takih poizvedb dovolj hitro, da se ugotovijo in preprečijo take kršitve, pri čemer lahko v ta namen zadevna država izvoznica povabi državo uvoznico k sodelovanju pri teh poizvedbah.

ČLEN 35 Preverjanje izjav dobaviteljev

1. Preverjanje dobaviteljevih izjav se lahko opravi naključno ali na podlagi analize tveganja kadar koli carinski organi države uvoznice utemeljeno dvomijo o verodostojnosti dokumenta ali točnosti ali celovitosti informacij v zvezi s pravim poreklom zadevnih materialov.

2. Carinski organi, katerim je predložena dobaviteljeva izjava, lahko od carinskih organov države, v kateri je bila izjava dana, zahtevajo izdajo potrdila o informacijah, katerega vzorec je v Prilogi VI k temu protokolu. Namesto tega lahko carinski organi, ki jim je predložena dobaviteljeva izjava, od izvoznika zahtevajo, da predloži potrdilo o informacijah, ki so ga izdali carinski organi države, v kateri je izjava sestavljena.

Urad, ki je izdal potrdilo o informacijah, vsaj tri leta hrani njegovo kopijo.

3. Carinski organi, ki so zahtevali preverjanje, se o rezultatih tega preverjanja obvestijo čim prej. Rezultati morajo jasno pokazati, ali so informacije v dobaviteljevi izjavi točne in carinskim organom omogočiti, da ugotovijo, ali in v kakšnem obsegu se ta dobaviteljeva izjava lahko upošteva pri izdajanju potrdila o gibanju blaga EUR.1 ali pri sestavljanju izjave na računu.

4. Preverjanje opravijo carinski organi države, v kateri je bila dobaviteljeva izjava sestavljena. V ta namen imajo pravico zahtevati kakršno koli dokazilo in opraviti kakršen koli pregled dobaviteljevega knjigovodstva ali kakršen koli drug pregled, ki se jim zdi potreben, da se preveri točnost dobaviteljeve izjave.

5. Morebitno potrdilo o gibanju blaga EUR.1 ali izjava na računu, izdano oziroma podana na podlagi netočne dobaviteljeve izjave, velja za nično in neveljavno.

ČLEN 36 Reševanje sporov

Morebitni spori v zvezi s postopki preverjanja iz členov 34 in 35, ki jih carinski organi, ki so zahtevali preverjanje, in carinski organi, odgovorni za izvajanje tega preverjanja, ne morejo rešiti sami ali morebitna vprašanja glede razlage tega protokola se predložijo posebnemu odboru za carinsko sodelovanje in spodbujanje trgovine.

V vseh primerih se spori med uvoznikom in carinskimi organi države uvoznice rešujejo v skladu z zakonodajo navedene države.

ČLEN 37 Kazni

Kaznovan bo vsakdo, ki sestavi ali povzroči, da se sestavi dokument, ki vsebuje nepravilne podatke, z namenom, da bi pridobil preferencialno obravnavo izdelkov.

ČLEN 38
Proste cone

1. Države CARIFORUMA in pogodbenica ES sprejmejo vse potrebne ukrepe, da zagotovijo, da se izdelki, s katerimi se trguje na podlagi dokazila o poreklu ali dobaviteljeve izjave in za katere se med prevozom uporablja prosta cona na njihovem ozemlju, ne zamenjajo z drugim blagom in da se na njih ne opravijo drugi postopki razen običajnih, ki so potrebni za preprečevanje njihovega poslabšanja.

2. Kadar se izdelki s poreklom kot izjema od določb odstavka 1 uvozijo v prosto cono na podlagi dokazila o poreklu in se na njih opravijo obdelave ali predelave, zadevni organ na izvoznikovo zahtevo izda novo potrdilo EUR.1, če je obdelava ali predelava v skladu z določbami tega protokola.

ČLEN 39
Odstopanja

1. Posebni odbor za carinsko sodelovanje in spodbujanje trgovine, v nadaljnjem besedilu v tem členu "Odbor", lahko za izdelke, izvožene iz držav CARIFORUMA odobri odstopanja od tega protokola.

2. Odbor lahko odobri odstopanja od tega protokola, kadar odobritev takšnih odstopanj upravičuje razvoj obstoječe industrije ali nastanek nove industrije v državah CARIFORUMA.

3. Zadevna država ali zadevne države CARIFORUMA, ko predloži(-jo) zahtevek Odboru ali pred tem, pogodbenico ES obvesti(-jo) o svojem zahtevku za odobritev odstopanja, skupaj z razlogi za zahtevek v skladu z odstavkom 5.

4. Pogodbenica ES pozitivno odgovori na vse zahtevke držav CARIFORUMA, ki so upravičene v skladu s tem členom in ki ne morejo resno škodovati uveljavljeni industriji pogodbenice ES.

5. Da bi Odbor lažje proučil zahtevke za odobritev odstopanja, država ali države CARIFORUMA, ki zahtevek vlaga(-jo), s pomočjo obrazca iz Priloge VII k temu protokolu v podporo zahtevku da(-jo) čim popolnejše informacije, zlasti o spodaj naštetih zadevah:

- opis končnega izdelka,
- značilnosti in količino materialov s poreklom iz tretjih držav,
- značilnosti in količino materialov s poreklom iz držav CARIFORUMA ali držav ali ozemelj iz členov 3 in 4, ali materialov, ki v teh državah ali na teh ozemljih predelani,
- postopke izdelave,
- doseženo dodano vrednost,
- število zaposlenih v zadevnem podjetju,
- pričakovani obseg izvoza v pogodbenico ES,
- drugi možni viri za dobavo surovin,
- razloge za zahtevano trajanje glede na prizadevanja za najdbo novih virov dobav,
- druge pripombe.

Odbor lahko obrazec spremeni.

6. Pri preučitvi zahtevkov za odstopanje se upošteva zlasti:

(a) stopnja razvitosti ali geografski položaj zadevne države ali držav CARIFORUMA;

(b) primere, pri katerih bi uporaba obstoječih pravil o poreklu znatno vplivala na zmožnost obstoječe industrije v državi ali državah CARIFORUMA, da nadaljuje(-jo) z izvozom v pogodbenico ES, zlasti v primerih, ko bi to lahko povzročilo prenehanje njenih dejavnosti;

(c) posebne primere, pri katerih je mogoče jasno pokazati, da bi pravila o poreklu lahko opazno odvrnila vlaganje v industrijo, in pri katerih bi izjema, ki bi podprla uresničevanje investicijskih programov, omogočila postopno izpolnjevanje teh pravil.

7. V vsakem primeru je treba preučiti, ali pravila v zvezi s kumulacijo ne zagotavljajo rešitve za ta problem.

8. Odbor sprejme vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se odločitev o zahtevku za odstopanje sprejme čim hitreje, v vsakem primeru pa najpozneje v petinsedemdesetih delovnih dneh po tem, ko pogodbenica ES prejme zahtevek. Če v tem obdobju pogodbenica ES držav CARIFORUMA ne obvesti o svojem stališču glede zahtevka, se šteje, da je zahtevek sprejet.

9. (a) Odstopanje velja za obdobje, načeloma petih let, ki ga določi Odbor.

(b) Odločitev o odobritvi odstopanja lahko velja tudi za podaljšanje, ne da bi bila potrebna nova odločitev Odbora, pod pogojem, da zadevna država ali zadevne države CARIFORUMA tri mesece pred koncem posameznega obdobja predloži(-jo) dokazilo, da še vedno ni(-so) sposobna(-e) izpolnjevati pogojev tega protokola, od katerih je bilo odstopanje odobreno.

Če se podaljšanju ugovarja, ga Odbor čim prej prouči in odloči o podaljšanju odstopanja. Odbor postopa, kot je določeno v odstavku 8. Sprejmejo se vsi potrebni ukrepi, da se prepreči prekinitev uporabe zadevne izjeme.

(c) Odbor lahko v obdobjih iz pododstavkov (a) in (b) revidira pogoje za izvajanje odstopanja, če se ugotovi, da je prišlo do znatne spremembe bistvenih dejavnikov, ki so pripomogli k odločitvi o odobritvi odstopanja. Ob zaključku te revizije se Odbor lahko odloči spremeniti pogoje svoje odločbe glede obsega odstopanja ali katerega koli drugega prej določenega pogoja.

NASLOV VI
CEUTA IN MELILLAČLEN 40
Posebni pogoji

1. Izraz "pogodbenica ES", ki se uporablja v tem protokolu, ne vključuje Ceute in Melille. Izraz "izdelki s poreklom iz pogodbenice ES" ne zajema izdelkov s poreklom iz Ceute in Melille.

2. Določbe tega protokola se smiselno uporabljajo pri določanju, ali se lahko za izdelke šteje, da izvirajo iz države CARIFORUMA ob uvozu v Ceuto in Melillo.

3. Kadar se izdelki, v celoti pridobljeni na Ceuti, Melilli ali pogodbenici ES, obdelajo ali predelajo v državi CARIFORUMA, se šteje, kot da so bili v celoti pridobljeni v državi CARIFORUMA.
4. Za obdelavo ali predelavo, izvedeno na Ceuti, Melilli ali pogodbenici ES, se šteje, kot da je bila izvedena v državi CARIFORUMA, če so materiali nadalje obdelani ali predelani v državi CARIFORUMA.
5. Za izvajanje odstavkov 3 in 4 se nezadostni postopki s seznama v členu 8 tega protokola ne obravnavajo kot obdelava ali predelava.
6. Ceuta in Melilla se obravnavata kot enotno ozemlje.

NASLOV VII KONČNE DOLOČBE

ČLEN 41 Sprememba protokola

Skupni svet CARIFORUM-ES lahko sklene, da bo spremenil določbe tega protokola.

ČLEN 42 Naloge posebnega odbora za carinsko sodelovanje in spodbujanje trgovine

Posebni odbor za carinsko sodelovanje in spodbujanje trgovine v skladu s členom 36 Sporazuma:

- (a) sprejema odločitve glede kumulacije pod pogoji iz člena 5;
- (b) sprejema odločitve glede odstopanj od tega protokola pod pogoji iz člena 39.
- (c) spremlja izvajanje in uporabo določb tega protokola.

ČLEN 43 Pregled

Pogodbenice tri leta po podpisu Sporazuma ponovno proučijo določbe iz odstavka 4 člena 2 in odstavka 4 člena 4 z namenom zmanjšanja števila izdelkov iz Priloge X k temu protokolu.

ČLEN 44 Priloge

Priloge k temu protokolu so sestavni del Protokola.